

Олинган газ учун ҳисоб-китоб қилиш газни ҳисобга олиш приборини ўрнатиш вақтидан бошлаб Истеъмолчини пломбаланмаган газдан фойдаланиш ускунасининг бир суткада 24 соат ишлаши ҳисобидан амалга оширилади.

2.28. Тижорат воситаси сифатида ҳисобга олишни таъминлаш учун Истеъмолчи

Етказиб берувчи билан биргаликда ёз ва киш даврида газ истеъмоли ҳажмига қараб диафрагмаларни ўз вақтида алмаштириши ва «Ўзстандарт» агентлиги талабларига мувофиқ ўлчов комплекси ишини мувофиқлаштириши керак.

2.29. Газ сарфини ҳисобга олиш прибори ҳажмини ўлчаш диапазони ўрнатилган

газдан фойдаланиш ускуналари қувватига мувофиқ бўлиши лозим. Агар газ сарфини ҳисобга олиш қурилмаларининг техник тавсифида кўрсатилган ҳажмдан кам газ сарфланса, газ ҳажми ва сарфини ҳисобга олиш техник тавсифининг пастки чегараси бўйича қабул қилинади, бунда Истеъмолчи 15 кун мобайнида газ ҳажми бўйича унинг газ ускунасига тўғри келадиган бошқа газни ҳисобга олиш приборини ўрнатишни ўз зиммасига олади.

Агар торайтирувчи қурилма (диафрагма) ни қўллаган ҳолда газ сарфини ўлчаш ва

ҳисобга олишда хатолик даражаси 1,5 фоизга ошган тақдирда, газ сарфини ҳисоблаш O'z DST 8.031:2008нинг 5.4-бандига асосан амалга оширилади.

Газ сарфини ҳисобга олиш приборларининг бошқа турлари учун хатолик даражаси 3 фоизгача бўлиши мумкин (O'z DST 8.031:2008 ва ГОСТ 8.324-2002 — 9.3.5-банд).

Газни ҳисобга олиш приборининг хатолиги приборнинг паспортида кўрсатилган

хатолик чегарасига мос келиши лозим, бундай ҳолатларда газ сарфини ҳисобга олиш тизими ўзаро ҳисоб-китоблар учун яроқли ҳисобланади.

Газ ҳажми ҳисобга олиш приборининг максимал йўл қўйилган сарфлаш чегарасидан

ошган тақдирда, пломбаланмаган газ қурилмалари томонидан фойдаланилган газ учун ҳисоб-китоблар мазкур шартноманинг 2.18-бандига мувофиқ амалга оширилади.

2.30. Етказиб берувчи томонидан етказиб бериладиган газ ҳажмининг ишончлилигига

таъсир кўрсатувчи ўлчов комплекслари ва ҳисобга олиш приборларининг ишлаши бузилган ҳолатлар аниқланганда, Етказиб берувчи «Ўзстандарт» агентлиги бўлинмаларида ўлчов комплекслари ва газни ҳисобга олиш приборларини экспертизадан ўтказишни талаб қилиш ҳуқуқига эга.

Агар ўлчов комплекслари ва ҳисобга олиш приборлари носоз бўлса, экспертизадан

ўтказганлик учун тўловлар Истеъмолчи томонидан, соз ҳолатда бўлганда эса — Етказиб берувчи томонидан амалга оширилади.

2.31. Истеъмолчи томонидан фойдаланилган табиий газ учун ҳисоб-китоблар ушбу

шартноманинг 2.18-бандига мувофиқ қуйидаги ҳолатларда амалга оширилади:

а) агар газни ўлчаш қурилмаси бузилган бўлса ёки босимлар фарқи усули билан газ сарфини ўлчаш ГОСТ 8.586-2005 талабларига мос келмаса;

б) ўлчов комплекслари, диафрагмалар, газни ҳисобга олиш приборларининг давлат текшируви тўғрисидаги сертификатларнинг муддати ўтган бўлса;

в) газни ҳисобга олиш приборининг давлат қиёсловидан ўтказиш учун жойидан ечиб олинган санадан уни жойига қайта ўрнатиш санасигача бўлган даврларда;

г) Етказиб берувчининг вакили томонидан етказиб берилётган газни ҳисобга олишнинг ишончлилигига таъсир кўрсатадиган, Истеъмолчининг балансида бўлган ҳисобга олиш приборида газ сизиб чиқиш ҳолати аниқланганда;

д) Истеъмолчи томонидан газни ҳисобга олиш приборидан олинган газ сарфининг ҳажми бўйича далолатнома билан расмийлаштирилмаган маълумотлар, электрон кўчирмалар йўқолганда;

е) назорат-ўлчов комплексининг тузатиш блоқи ишдан чиққанда, механик равишда ўлчовчи қурилмалари мавжуд бўлмаганда ёки тўхтаб қолганда.

Истеъмолчининг аниқланган қоидабузарлик ҳолати бўйича тузилган далолатномани имзолашдан бош тортиши уни қоидабузарлик учун жавобгарликдан озод қилмайди.

2.32. Ушбу шартноманинг 2.10-бандига асосан газ ҳисоблагич ёрдамида газ сарфини ҳисоб-китоб қилишда қуйидаги жиҳатлар ҳисобга олинади:

а) манометрлар ва термометрларнинг созлиги, уларнинг давлат қиёсловидан ўтганлигининг амал қилиш муддати;

б) ГТШни созлаш (тартибга солиш) муддати, шунингдек амалдаги ишчи босимининг ГТШнинг созланганлиги тўғрисидаги далолатномада қайд этилган параметрларга мувофиқлиги.

Юқоридаги а) ва б) кичик бандларида кўрсатилган талабларга риоя қилинмаганда,

$R_{изб} = 1,0 \text{ кг/см}^2$ коэффиценти қўлланади.

2.33. Етказиб берувчи магистрал ва газ тармоқлари ишлашида бузилишлар бўлган

даврларда Истеъмолчига узлуксиз газ етказиб беришни кафолатламайди (Қорақалпоғистон Республикаси Вази́рлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари томонидан тасдиқланган Газ таъминоти тармоғидан узиб қўйилмайдиган истеъмолчилар рўйхатига киритилган истеъмолчилар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вази́рлар Маҳкамасининг 2004 йил 5 февралдаги 57-сон ва 2008 йил 24 декабрдаги 277-сон қарорларида санаб ўтилган истеъмолчилардан ташқари).